

Ανδρέας Κακριδής

Κυριάκος Βαρβαρέσος

Η βιογραφία ως οικονομική ιστορία

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Συντονισμός έκδοσης: Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση, εκτύπωση και βιβλιοδεσία: Ίδρυμα Εκτύπωσης
Τραπεζογραμματίων και Αξιών της Τράπεζας της Ελλάδος, Τμήμα Εκτύπωσης
Ειδικών Προϊόντων

Γλωσσική επιμέλεια: Χριστίνα Λιναρδάκη, Αντιγόνη Βασιλοπούλου

Πρώτη ανατύπωση: Μάιος 2017

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης

Ελ. Βενιζέλου 21, 102 50 Αθήνα

Τηλ. 210 320 3562

ISBN: 978-960-7032-77-5

© 2017 - ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Στους γονείς μου

Περιεχόμενα

Συντομογραφίες & ακρωνύμια	iv
Εισαγωγή και ευχαριστίες	vii
1. Οι Βαρβαρέσοι και ο Κυριάκος	1
2. Υπουργείο, Πανεπιστήμιο και Εθνική Τράπεζα	13
Α. Δημόσιος υπάλληλος	13
Β. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών	28
Γ. Σύμβουλος στην Εθνική Τράπεζα	38
Δ. Σύζυγος και πατέρας	45
3. Από το παρασκήνιο στο προσκήνιο, 1927-32	47
Α. Η σταθεροποίηση του 1927-28 και η ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος	47
Β. Στο παρασκήνιο ενός δύσκολου ξεκινήματος	55
Γ. Η κρίση του 1929 και η μάχη της δραχμής	62
Δ. Στο προσκήνιο μιας πτώχευσης	78
4. Υποδιοικητής και Διοικητής	93
Α. Πολιτική και οικονομία, 1933-39	95
Β. Ο πολυπράγμων Υποδιοικητής	109
Γ. Ακαδημαϊκές δραστηριότητες	131
Δ. Διοικητής τις παραμονές του πολέμου	140
5. Πόλεμος και εξορία	151
Α. Από την έναρξη του πολέμου έως τη φυγή στην Κρήτη	151
Β. Από την Κρήτη στο Λονδίνο	168
6. Στο Λονδίνο: Υπουργός της εξόριστης κυβέρνησης	181
Α. Νέα χώρα, νέα ζωή	181
Β. Υπουργός Οικονομικών	185
Γ. Αποτίμηση μιας υπουργικής θητείας	210

7.	Η πολιτική διάσταση: από τη συνεργασία στην κρίση του 1943	215
	Α. Ακυβέρνητες πολιτείες: η ελληνική πολιτική σκηνή στην εξορία	215
	Β. Από τη συνεργασία στην ασυνεννοησία	218
	Γ. Η κρίση του 1943	223
	Δ. Επίλογος	236
8.	Σχέδια για τον μεταπολεμικό κόσμο	237
	Α. Βραχυχρόνια σχέδια: περίθαλψη & αποκατάσταση	238
	Β. Μακροχρόνια σχέδια: Bretton Woods	259
	Γ. Επίλογος	276
9.	Intermezzo: πολιτικοί και νομισματικοί κλυδωνισμοί	279
	Α. Εξορία και παλινόρθωση	279
	Β. Η αναθεώρηση της Στρατιωτικής Συμφωνίας: η Συμφωνία Αγγελόπουλου	289
	Γ. Νομισματικές διαφωνίες την παραμονή της Απελευθέρωσης	293
	Δ. Μετά την Απελευθέρωση	311
10.	Προς τη σταθεροποίηση	327
	Α. Πίσω στην Αθήνα	327
	Β. Προετοιμάζοντας το έδαφος	340
	Γ. Περιοδεύοντας στο εξωτερικό	349
11.	Το πείραμα Βαρβαρέσου	363
	Α. Τα βασικά συστατικά	364
	Β. Τα αποτελέσματα	375
	Γ. Τα αίτια της αποτυχίας	387
	Δ. Μετά το πείραμα	393
12.	Ο «νέος ακούσιος εκπατρισμός»	401
	Α. Ανάμεσα σε δύο τράπεζες	401
	Β. Διπλωματικές αποστολές	407
	Γ. Το υπόμνημα για τον Acheson και η αμερικανική βοήθεια	417
	Δ. Λύνοντας τη σιωπή	426

13. Διεθνής τραπεζίτης	435
Α. Πιάνοντας δουλειά	436
Β. Το «πραξικόπημα» των τραπεζιτών	446
Γ. Κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των αγορών	450
Δ. Δύο τέλη, δύο αρχές	460
Ε. Σύμβουλος της Τράπεζας	465
14. Ειδικός σύμβουλος: η Έκθεση του 1952	479
Α. Πριν από την Έκθεση	479
Β. Η Έκθεση	485
Γ. Μετά την Έκθεση	507
15. Τα φώτα σβήνουν	517
Φωτογραφίες και τεκμήρια	525
Βιβλιογραφία	559
Ευρετήριο	585